

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ДО ПИТАННЯ ПРО АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВ ЛЮДИНИ

БАЗЬ А. В.

студентки I курсу

МИРОНЕЦЬ О. М.

старший викладач кафедри теорії та історії держави і права

Юридичний інститут

Національного авіаційного університету

м. Київ, Україна

Однією із наукових проблем, які вивчаються - з філософсько-гуманістичного погляду., в аспекті функціонування принципів становлення правової системи, проведення економічної та культурної політики є права і свободи людини. Універсальний характер прав і свобод людини визначає ту обставину, що вони є предметом дослідження всіх галузей суспільствознавства та ряду правових наук, кожна з них визначає певну галузь життєдіяльності людини. З удосконаленням системи прав та свобод людини суспільство пов'язує вирішення ряду внутрішніх, міжнародних та глобальних завдань. Юридична наука в галузі прав та свобод людини має свій складний спектр наукового дослідження.

Сучасний період розвитку суспільства характеризується новим станом, який визначається як процес глобалізації, тобто, всесвітній процес, що об'єднує національні утворення в єдину світову систему. Цей процес передбачає зближення національних правових систем, створення єдиних правових стандартів, насамперед у сфері захисту прав людини. Права, свободи, обов'язки людини і громадянина посідають важливе місце порівняно з іншими правовими явищами та процесами.

В демократичній Україні головне місце надається формуванню правової системи, де права людини з позицій як внутрішньодержавного, так і загальносвітового значення є одним з основних елементів. Якою б не була держава за своєю природою, який би режим не панував - права та свободи людини, її взаємодія з державою завжди мали пріоритетне значення, адже без цієї взаємодії неможливо було б встановити суспільний порядок та ефективну систему законності у суспільстві.

Провідним завданням українського суспільства є пам'ятати, що держава не дарує права, вона лише закріплює їх у нормативно - правових актах та забезпечує їх реалізацію. Якщо ж держава ігнорує природні права людини на угоду якимось «вищим цілям» чи, понад те, утискує, знищує їх, перешкоджає їх здійсненню чи створює умови для реалізації прав лише для певної групи осіб, прошарку, класу, її характеризують як антидемократичну. Тобто, така держава не має права на існування, оскільки не виконує свого головного призначення - вона не захищає індивідуальні права людини як вираження свободи та гідності кожної людської істоти.

Якщо говорити про змістовне наповнення, то зміст прав людини і громадянина відрізняються один від одного. Права людини випливають із природного права, а права громадянина - із позитивного права. Ці два боки не повинні протиставлятися одне одному. Говорячи про основне завдання конституційно-правового регулювання прав і свобод людини і громадянина, треба визнати ці права і надати з боку держави гарантії дотримання і забезпечити їх захист [1, с. 626].

Особливе місце в системі правових гарантії реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина є юридична відповідальність. її специфіка полягає у тому, що захист і охорону прав та свобод людини і громадянина юридична відповідальність забезпечує шляхом гарантування виконання органами державної влади, місцевого самоврядування, їх посадовими і службовими особами своїх обов'язків, що кореспондують зазначеним правам та свободам [2, с. 250].

Права людини і громадянина передбачені окремими статтями Конституції України. В них гарантуються такі права і обов'язки: право на судовий захист прав і свобод людини і громадянина; право на звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; право звернення до міжнародних інституцій; право знати свої права і обов'язки; право на правову допомогу і свободу вибору захисника своїх прав; право захищати свої права і свободи від порушень та протиправних посягань; право на відшкодування шкоди, заподіяної державою.

В цілому Система правових гарантії забезпечує захист прав і свобод людини і громадянина в Україні. В ст. 3 Конституції України визначається, що «Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [3, с. 5]. Конституція закріплює широке коло особистих, культурних, економічних, політичних, соціальних та інших прав і свобод особи. Саме права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка забезпечує судовий захист, створює адміністративно-правові форми захисту прав і свобод особи в країні та на міжнародному рівні. Та незважаючи на вищі наведені Конституційні положення, з огляду сьогодення, можна стверджувати про те, що якщо в Україні набуваються права і свободи громадян, завдячуючи подіям, що відбуваються на Сході. Хоча, незважаючи на те, що «...з прийняттям Конституції створено сприятливі умови для розбудови ефективної та адекватної інтересам усього українського народу правової системи», в процесі розробки системи юридичних механізмів захисту прав і свобод особи існує та продовжує виникати велика кількість проблем загального і практичного значення [4, с. 3-6]. Їх розв'язанню присвячені чисельні дослідження вітчизняних вчених, що пов'язані з різними актуальними аспектами даної теми.

На сьогоднішній день надзвичайної актуальності набули наступні питання;

- формулювання концепції прав людини, оскільки більша частина провідних дослідників: вітчизняних, російських та західних - не дають власного визначення цьому терміну, а утримуються від цього;

- аналізу структури поняття прав людини. Різні дослідники приводять різний елементний склад цього поняття. Така ситуація є зрозумілою, оскільки в різних країнах світу існують дещо різні правові системи, а разом з тим і різні погляди на структурний склад поняття «права людини»;

- забезпечення гарантії прав і свобод людини та громадянина:

- дослідження проблеми захисту прав людини в Україні, особливо на сучасному етапі.

В цьому зв'язку Н. Оніщенко відмічає: «Існуючий стан захисту прав людини і громадянина не тільки не сприяє піднесенню авторитету" Конституції серед населення, а підриває їхню довіру до держави і призводить до зростання правового нігілізму [5, с. 243].

В цілому потрібно підкреслити, що з метою забезпечення дотримання в державі прав і свобод людини і громадянина, потрібно, щоб на всіх рівнях влади та кожним громадянином мало місце усвідомлення важливості використання, дотримання та виконання особою прав і свобод. Беззаперечно, надзвичайно важливо, щоб нові законопроекти, які вносяться до парламенту, а також зміни, які пропонуються внести до чинного законодавства, в жодному разі не звужували змісту та обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина. В будь-якому разі і багатонаціональне, полікультурне, регіоналізоване українське суспільство, і недосконала держава приречені на пошук компромісів та консенсусу між суб'єктом правовідносин. За словами Джона Рескіна. ми маємо шукати не те, що нас відділяє від інших людей, а те, що у нас з ними спільного, заради майбутнього нашої країни. При цьому саме права людини мають стати міцним фундаментом новоствореної сучасної України - її справжньою, не вдуманною національною ідеєю, - що об'єднує усіх громадян в український народ і соціум, в якому спокійно і безпечно жити кожній людині, а громадяни матимуть змогу пишатись своєю державою і все робити для того, щоб всі основні принципи та ідеї євроінтеграції були реалізовані в українському суспільстві,

ЛІТЕРАТУРА

1. Готовистікова А. Н., Дмитрієв Ю. А. Проблеми теорії держави і права: Підручник, 2010, - С. 626
2. Рабінович П.М., Хавронюк МІ. Права людини і громадянина: Навчальний посібник - К.: Атака, 2012, - С. 250
3. Конституція України. - К, 1996, - С. 64
4. Стретович В. Правова система України: загальна характеристика сучасного етапу формування // Право України. - 2009 - № 2. С. 3-6
5. Оніщенко К. М. Правова система: проблеми теорії: Монографія. - К : Інститут держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. 2002. - С. 293